



תת"ע 10242/02/18 - מדינת ישראל נגד עלון ראמי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 10242-02-18 מדינת ישראל נ' ראמי(עציר)
פ"ל 12403-01-19 מדינת ישראל נ' עלון(עציר)
תת"ע 3776-09-18 מדינת ישראל נ' ראמי(עציר)
תת"ע 5483-06-18 מדינת ישראל נ' ראמי

בפני כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עלון ראמי (עציר)

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בארבעה כתבי אישום.

כתב אישום אחד מייחס לנאשם עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**") ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970 (להלן: "**פקודת ביטוח רכב מנועי**").

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 22.11.2017 בשעה 10:35 נהג הנאשם ברכב בעת שרישיונו פקע בתקופה העולה על שנתיים.

כתב אישום שני מייחס לנאשם עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 9.4.2018 בשעה 18:00 נהג הנאשם ברכב בעת שרישיונו פקע בתקופה העולה על שנתיים.

כתב אישום שלישי מייחס לנאשם עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 7.6.2018 בשעה 11:09 נהג הנאשם ברכב בעת שרישיונו פקע בתקופה העולה על שנתיים.

כתב אישום רביעי מייחס לנאשם עבירות של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, נהיגה ללא רישיון עמוד 1



נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 28.1.2019 בשעה 19:45 ו/או סמוך לכך, נהג הנאשם בזמן פסילה שהושתה עליו בבית המשפט לתעבורה בירושלים עד לתום ההליכים נגדו בתיק 10242-02-18 ביום 12.9.2018 בנוכחותו ולאחר שהפקיד תצהיר, וכן בעת שרישיונו פקע ביום 15.2.2013.

הנאשם יליד 1976 בעל רישיון משנת 2006 וצבר לחובתו 49 הרשעות תעבורה, רובן מסוג ברירת משפט, האחרונה משנת 2019.

רישיונו של הנאשם פקע בשנת 2013 ומאז לא חודש.

בשנת 2014 הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה והושתה עליו 9 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, פסילה של 6 חודשים, פסילה על תנאי של 12 חודשים למשך שנה וקנס בסך 1,000 ₪.

בשנת 2012 הורשע הנאשם בעבירות של נהיגה בשכרות, סטייה מנתיב נסיעה תוך הפרעה לתנועה, התנהגות הגורמת נזק, אי מסירת פרטים בתאונת "נזק בלבד" ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף והושתה עליו מאסר של 9 חודשים, 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים ופסילה למשך 3 שנים.

בשנת 2012 הורשע הנאשם בעבירות של נהיגה בשכרות, סטייה מנתיב הנסיעה תוך הפרעה לתנועה ונהיגה בזמן פסילה והושתה עליו 12 חודשי מאסר בפועל, 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים ופסילה של 3 שנים.

בנוסף, בין השנים 1997-2011 הורשע הנאשם באחת עשרה עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא רישיון נהיגה מעולם בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה והושתה עליו, בין היתר, עונשי מאסר קצרים מאחורי סורג וברית, מאסר על תנאי, פסילה, פסילה על תנאי וקנס.

דהיינו, זוהי הרשעתו השלישית של הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה והרשעתו השלוש עשרה בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל 8 הרשעות קודמות בגין עבירות מרמה, אלימות ורכוש.

הנאשם היה עצור מיום 31.1.2019 עד ליום 28.1.2019 ולאחר מכן שוחרר למעצר בית מלא.

בימים אלה מרצה הנאשם עונש מאסר בגין ביצוע עבירות מרמה בתיק אחר מחודש אוקטובר 2019.

חוות הדעת מטעם הממונה על עבודות השירות

הנאשם לא נמצא מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות, זאת בשל חוות דעת רפואית לעניין מצבו הבריאותי.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 43 שנים, נשוי ואב ל-31 ילדים מ-4 נשותיו ומתגורר בבית חנינא.



הנאשם גדל במשפחה מרובת ילדים שהתמודדה עם קשיים כלכליים ורגשיים. כתוצאה מכך נאלץ הנאשם למלא מחויבות כלכלית כלפי בני משפחתו מגיל צעיר. לנאשם בשלות רגשית חלקית ומערכת ערכים לא מגובשת דיה הבאים לידי ביטוי, בין היתר, במעורבות חוזרת ונשנית בפלילים, באימוץ דפוסי התמודדות לא מסתגלים ובקושי רב להציב גבולות פנימיים להתנהגותו ובקבלת גבולות חיצוניים. לנאשם קושי בדחיית סיפוקים, הוא מתנהג באופן אימפולסיבי, ובעל יכולת מצומצמת לשליטה ולריסון עצמי במצבים בהם חווה תחושת חוסר אונים. הנאשם מתקשה להפנים משמעותו של החוק לאורך השנים ושמירה על גבולותיו. גם מאסרים מאחורי סורג ובריא אותם ריצה הנאשם בגין מעורבותו בפלילים לא היוו עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות. במהלך השנים לא ערך הנאשם שינוי משמעותי ויסודי בחייו, הוא נוטה לצמצם ולטשטש מניעי התנהגותו תוך שמבליט מצוקתו ונוטה להשליך אחריות למעשיו על גורמים חיצוניים.

בשל העובדה כי הנאשם מרצה בימים אלה מאסר בפועל ומצוי בקשר טיפולי במסגרת השרות הסוציאלי בכלא, וכן נוכח הערכת הסיכון הגבוהה והאבחנה השלילית לשיקום לא המליץ שירות המבחן על שיקום בקהילה.

טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה טענה, כי מתחם הענישה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה נע בין 15 ימי מאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר ברף העליון ופסילת רישיון נהיגה ממספר חודשים ועד למספר שנים, זאת לצד רכיבים נוספים בדמות מאסר מותנה, קנס ופסילה על תנאי.

לטענת המאשימה הערכים החברתיים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם שלטון החוק ושלוש הציבור.

המאשימה ביקשה להשית על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה מרתיע, פסילה על תנאי מרתיעה וקנס. המאשימה ביקשה להשית על הנאשם 10 שנות פסילה זאת בהתאם לסעיף 40א לפקודת התעבורה.

המאשימה הפנתה לעברו התעבורתי והפלילי של הנאשם ולעונשי המאסר הממושכים אותם ריצה. לטענתה הנאשם חוזר פעם אחר פעם על אותן עבירות, מזלזל בהוראות החוק ובהחלטות בית המשפט ובכך מסכן את הציבור.

באשר למחלתו של הנאשם הפנתה המאשימה לרע"פ 1076/16 שם נקבע כי גורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים בעלי מצבים רפואיים שונים, לרבות אלה שאינם פשוטים.

טיעוני הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם טען כי מתחם הענישה בעבירות נשוא כתב האישום נע ממאסר על תנאי או ממאסר קצר ועד למאסר ארוך יותר, ופסילת רישיון של מספר חודשים ועד ל-10 שנים בקצה העליון של המתחם.

לטענתו ב"כ הנאשם, לפני מספר שנים הסתבך הנאשם כלכלית, חברה שהייתה בבעלותו נסגרה ורישיונו הותלה במסגרת הליכי הוצאה לפועל.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בנסיבות חייו הקשות של הנאשם, מצבם הרפואי של שניים מילדיו והקושי שהמאסר עשוי לגרום לכל ילדיו הנובעת מהעדר דמות חיובית בחייהם. לטענתו, בשנת 2018 חלה הנאשם במחלה קשה, עבר 13 טיפולי כימותרפיה, אולם קיים שיפור במצבו הרפואי.

לטענתו על פי התסקיר ההתרשמות מהנאשם הינה חיובית.



אשר לרכיב הפסילה טען ב"כ הנאשם כי בעת חקיקת סעיף 40 א לפקודת התעבורה לא התכוון המחוקק לקחת בחשבון עבירה שבוצעה לפני 6 שנים. בנוסף טען כי לסעיף זה קיים חריג שמתקיים במקרה דנן, שכן העבירות בהן הורשע בתיק זה חמורות פחות מהעבירות בהן הורשע בעבר ומשכך מסוכנותו פחותה יותר בעת הנוכחית.

הנאשם ביקש להתחשב בנסיבותיו האישיות, נכותם של שניים מילדיו נכים ומצבם הקשה של יתר ילדיו.

דין

חומרת העבירות ומתחם הענישה

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לשקול את מכלול נסיבות העבירה ולקבוע מתחם עונש הולם בהתחשב בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה.

עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה בפסילה מגלמות בתוכן סכנה ממשית לפגיעה בעוברי אורח תמימים ובמשתמשי הדרך ואין להקל בהן ראש. בהיות עבירת נהיגה בפסילה בעלת יסוד נפשי, בניגוד למרבית עבירות התעבורה, היא מגלמת בתוכה חומרה יתרה, שכן היא מעידה על זלזול מופגן ברשויות החוק שהטילו את הפסילה וכן סכנה לשלום הציבור. כאשר מדובר בנאשם שנוהג ללא רישיון מזה זמן רב ובעת שהוא פסול מלנהוג כמו גם העובדה כי ביטוח החובה לא תקף בשל כך, הסיכון שבו הוא מעמיד הנאשם את הציבור גדל.

מקובל במקרים בהם חברו מספר עבירות לאירוע אחד ליצור מתחם ענישה לכלל האירוע ולכל העבירות יחדיו, שכן חומרתן של העבירות עולה בהצטרפותן יחד.

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם הם שלום הציבור ושלטון החוק. הנאשם נטל את החוק לידיו ונהג חרף הפסילה שהושתה עליו ולאחר שרישיונו פקע לפני שנים רבות.

ברע"פ 2666/12 **אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל** מיום 23.4.2012 קבע כב' השופט רובינשטיין:

"...נהיגה בלי רישיון משמעה הסטטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור".

בעפ"ת 42946-08-11 **מסארוה נ' מדינת ישראל** מיום 23.10.11 קבעה כב' השופטת נגה אהד:

"על בתי המשפט להילחם מלחמת חורמה בנהגים בלתי מורשים. נהיגה על ידי בלתי מורשה כמוה כעליה על כלי רצח, נהיגה בו בנתיב נסיעה כמעט כמו שימוש ב"רולטה רוסית" ... נהגים בלתי מורשים חייבים להיות מורחקים מהכביש לתקופה ארוכה".

על חומרתה של עבירת נהיגה בפסילה נכתב רבות, וכדברי כב' השופט א. לוי ברע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו-לבן** מיום 8.5.07:

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל



כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב".

להלן פסקי דין מהם ניתן ללמוד על מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם.

בפ"ל 2176-09-15 **מדינת ישראל נ' חיים כהן** מיום 24.12.2015 (לא פורסם) הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון תקף ונהיגה ללא ביטוח. בית משפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר בפועל ופסילה שבין שנתיים לחמש שנים. על הנאשם בעל עבר תעבורתי הכולל 106 הרשעות תעבורה ביניהן הרשעות בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה כאשר רישיון הנהיגה פקע הושתו 15 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת 6 חודשי מאסר על תנאי- 3 חודשים בחופף ו-3 חודשים במצטבר, פסילה לתקופה של שנתיים, הפעלת 6 חודשי פסילה על תנאי ו-8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשתו לרשות ערעור בבית המשפט העליון.

בפ"ל 7532-03-18 **מדינת ישראל נ' שמעון סיסו (עציר)**, 16.5.2018 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לסוג הרכב ונהיגה ללא ביטוח. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו נע בין מאסר קצר בדרך של עבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון בין מספר חודשים ועד 4 שנים וכן עונשים נלווים. על הנאשם בעל עבר תעבורתי הכולל 85 הרשעות ביניהן הרשעות בעבירות של נהיגה ללא רישיון הושתו 8 חודשי מאסר בפועל, 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס. ערעורו של הנאשם כנגד גזר הדין נדחה.

בפ"ל 4125-02-14 **מדינת ישראל נ' אנואר שלבאיה**, 23.2.2015 הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא פוליסת ביטוח ברת תוקף ובנהיגה ללא רישיון נהיגה. לחובתו של הנאשם 20 הרשעות קודמות בתעבורה כאשר 13 הרשעות מתוכן בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון ו-3 הרשעות בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה. הנאשם ריצה מאסר של 6 חודשים בגין הרשעתו בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. תסקיר שירות המבחן המליץ על שילובו של הנאשם בתכנית טיפולית ולהימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל. בית המשפט דחה את המלצות שירות המבחן והשית על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, 11 חודשי פסילה בפועל ופסילה על תנאי. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה, וכן בקשתו לרשות ערעור נדחתה בבית המשפט העליון.

בפ"ל 12312-01-17 **משטרת ישראל נ' יוסף שובל** מיום 9.1.2018 הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא ביטוח. לחובת הנאשם 59 הרשעות תעבורה קודמות וכן עבר פלילי ישן שלא היה רלוונטי וכן עונש מאסר מותנה בר הפעלה של 10 חודשים. שירות המבחן המליץ על תקופת ניסיון והשתלבות בהליך טיפולי, אולם בית המשפט דחה מתן הזדמנות נוספת לנאשם. נקבע כי מתחם הענישה בנסיבות המקרה נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 20 חודשים, כאשר מתחם פסילת הרישיון נע בין 12 חודשים ועד 60 חודשים בצירוף עונשי פסילה מותנים וקנס. על הנאשם הושתו 10 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה של 10 חודשים באופן חופף, 12 חודשי מאסר על תנאי, פסילה למשך 5 שנים תוך הפעלת פסילה מותנית של 12 חודשים באופן חופף. ערעורו של הנאשם בבית המשפט המחוזי נמחק.

מהמקובץ עולה כי מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר, פסילה הנעה בין מספר חודשים ועד 5 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס.



מהפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם ניתן ללמוד על מדיניות הענישה במקרים דומים באופן חלקי, שכן חלקם עסקו בנאשמים ללא עבר תעבורתי הדומה לעברו התעבורתי הנאשם ובמצב רפואי מורכב במועד גזירת הדין שהוכח באמצעות מסמכים רפואיים.

העונש המתאים לנאשם

העונש בתוך מתחם הענישה נקבע בהתאם לעברו התעבורתי והפלילי של הנאשם, להרשעותיו בעבירות דומות, משך תקופת הפקיעה, סוגיית הסדרת הרשיון וכן בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם.

עקרון נוסף בקביעת העונש הוא עקרון הדרגתיות בענישה.

בקביעת העונש על בית המשפט לשים לנגד עיניו, בין היתר, את הציבור שנתון לסיכון אם ישוב הנאשם לנהוג ללא רישיון תקף כשכשירותו לנהוג מוטלת בספק ובהעדר ביטוח לנהיגתו. לעניין זה יפים דברי כב' השופטת קסלסי בפ"ל (י-ם) 86-07-12 **מדינת ישראל נ' גאוני** מיום 17.2.13:

"על אף שאני רוצה מאוד להאמין לנאשם שלא יחזור לסורו, הוא יצטרך להוכיח זאת, רק לאחר שירצה עונש מאסר בתיק הנוכחי. בכל פעם שהנאשם עומד לדין והמאשימה דורשת מאסר בפועל, הוא עותר לרחמי בית המשפט על ילדיו התלויים בו, אולם הוא עצמו שוכח את אחריותו כלפיהם בעת שחוזר ועובר עבירות אלו. בנסיבות הללו לא מצאתי לנכון להאריך התנאים כי אם להפעילם".

יודגש כי כאשר מדובר בעבירה חוזרת ובהרשעה במספר עבירות, נוטים בתי המשפט להשית מאסר בפועל גם כאשר אין מאסר על תנאי בר הפעלה. במקרה זה נע העונש בתוך מתחם הענישה בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, פסילה ממושכת לרוב מעל שנתיים והכל תלוי בעברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, בסיכויי השיקום ובמספר העבירות בהן הורשע.

מצאתי למקם את הנאשם בחלקו הבינוני-גבוה של המתחם. מדובר בנאשם רציוניסטי ששב לבצע את אותן עבירות התעבורה פעם אחר פעם ואיננו למד ממעשיו הפסולים והשלכותיהם.

הנאשם אשר רישיונו אינו בתוקף שנים רבות אינו נרתע ממורא החוק. גם שלושת המאסרים הממושכים מאחורי סורג ובריח אותן ריצה, בין היתר, בגין עבירות של נהיגה ללא רישיון תקף ובזמן פסילה, עונשי הפסילה הארוכים שהוטלו עליו והעונשים המותנים לא הרתיעו אותו מלשוב ולנהוג ללא רישיון נהיגה תקף ובעת שהוא פסול לנהיגה. בשנת 2012 אף התממש הסיכון מנהיגתו של הנאשם שגרם לתאונת דרכים עת שהיה שיכור ובלתי מורשה לנהיגה לאחר שסטה מנתיבו.

מדובר בנאשם מסוכן שאינו נרתע מלשוב ולבצע עבירות תעבורה חמורות שוב ושוב ולעתים קרובות. גם שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל קושי בדחיית סיפוקים, אימפולסיבי, בעל יכולת מצומצמת לשליטה ולריסון עצמי במצבים בהם חש חוסר אונים וכי הוא מתקשה להפנים את משמעותו של החוק לאורך השנים ושמירה על גבולותיו.

לנאשם נסיבות חיים שאינן קלות, הן בעבר והן בהווה ובמסגרת קביעת עונשו לקחתי שיקול זה בחשבון. עם זאת, נסיבות אישיות אינן חזות הכל ויש להעביר מסר מרתיע לנאשמים החוזרים ושבבים על עבירות תעבורה חמורות.

בעניין זה יפים דבריו של כב' השופט סולברג ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מדינת ישראל** מיום 18.12.13, שם נדחו ערעוריו לבתי המשפט המחוזי והעליון של נאשם, בעל הנאשם בעל עבר תעבורתי משמעותי שהורשע בעבירות של



נהיגה בפסילה, נהיגה ללא ביטוח תקף ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף מעל שנה והושתו שנת מאסר בפועל ושנת מאסר על תנאי, פסילה למשך 4 שנים ופסילה על תנאי למשך 6 חודשים:

"אדרבה, העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רישיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רישיון נהיגה תקף; והוא בשל, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רישיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים. נתתי דעתי על האמור בתסקיר שירות המבחן, אשר מצדיק מידה מסוימת של רחמים, אך בנסיבות הכוללות אין הצדקה להתערב בעונש שנקבע בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה. המאסר לבטח יכביד ויקשה על המבקש, אב לשני ילדים קטנים... ברם, במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כימורא החוק אינו חלעליו. רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברישיון ואיננו מבוטח."

אשר לרכיב הפסילה קובע סעיף 40א(א)(1) לפקודת התעבורה:

"הורשע אדם על עבירה כאמור בסעיפים 62(3), 64, 64א, 65א(2) או (3) או 67, או על עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תוך שימוש ברכב, ובעשר השנים שקדמו למועד ביצוע אותה עבירה כבר הורשע לפחות פעמיים על אחת מהעבירות האמורות, דינו - נוסף על כל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, לתקופה שלא תפחת מעשר שנים."

בעפ"ת 72310-01-20 **מדינת ישראל נ' גומעה עודה** מיום 8.6.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי משמעותו של המונח "הורשע פעמיים" בהתאם לסעיף 40א(א)(1) לפקודת התעבורה הוא הרשעה בשני מחזורים של עבירות, קרי הרשעתו השנייה של נאשם נעשתה בשל עבירה שנעברה על-ידו לאחר הרשעתו הראשונה.

במקרה שבפני לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות משנת 2012, ומשנת 2014 בעבירה של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה. העבירה השנייה של נהיגה בזמן פסילה נעברה ביום 17.3.2014 דהיינו, לאחר הרשעתו הראשונה של הנאשם בעבירה זו בשנת 2012. משהורשע הנאשם בעבירה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה ומשביצע שתי עבירות בשני מחזורים שונים, במהלך 10 השנים שקדמו למועד ביצוע העבירה בה הורשע, יש לקיים את מצוות המחוקק ולהטיל על הנאשם את פסילת המינימום של 10 שנים הקבוע בחוק.

סעיף 40א(ג)(1) לפקודת התעבורה העניק לבית המשפט שיקול דעת בקיצור תקופת הפסילה וזאת בקיומם של שני תנאים מצטברים:

1. קיום נסיבות שיפורטו בפסק הדין.
2. בית המשפט שוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על-ידי הנאשם משום סכנה לציבור.



אינני סבורה כי במקרה שלפני, נוכח עברו התעבורתי של הנאשם וכן בשים לב למסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו, קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות הימנעות מהפעלת עונש זה.

מדובר בנאשם רצידיביסטי שהתנהגותו מעידה על זלזול בחוק ובבית המשפט. הנאשם שב ונוהג פעם אחר פעם בפסילה כשהוא אינו מחזיק ברישיון נהיגה וחרף עונשי המאסר שהושתו עליו. בנוסף, לא השתכנעתי כי אין בהמשך נהיגתו של הנאשם סכנה לציבור. אומנם הנאשם לקח אחריות על מעשיו בפניי וכן בפני שירות המבחן, אולם הוא לא עבר תהליך שיקומי ממשי ובשלב זה לא עתיד לעבור הליך שכזה, ועל כן הסכנה לציבור בביצוע עבירות עתידיות דומות, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, בפרט שעה שאין ברשותו רישיון נהיגה תקף עדיין קיימת.

בעניין זה קבע בית המשפט העליון ברע"פ 6934/19 ג'יהאד סאלם נ' מדינת ישראל מיום 3.11.2019 כי:

"משקלם של הגורמים מפחיתי הסיכון אותם מנה שירות המבחן נמוך במידה ניכרת ממשקלם של הגורמים מגבירי הסיכון. תחילתה של הבנה ותחילתו של תהליך התבוננות אינם מלמדים על אופק שיקומי ממשי, במיוחד כאשר מדובר במי שבעבר כבר הביע רצון ומחויבות להימנע ממעורבות בעבירות, אולם אלה התבררו כחסרי כיסוי".

שירות המבחן התרשם כי אף עונשי המאסר, שהושתו על הנאשם במסגרת עבירות קודמות לא מנעו ממנו לבצע את העבירות הנוכחיות וכי הוא נעדר גבולות פנימיים מוגדרים וזקוק למסגרת ברורה, יציבה והרתעתית לשם התנהלות נורמטיבית. הנאשם הביע בפני שירות המבחן רצון לערוך שינוי בחייו אולם עד כה לא השתלב ולא עתיד להשתלב במסגרת הליך טיפולי-שיקומי. היעדר אינדיקציה שתעיד על שינוי חיובי אפשרי בהתנהלותו של הנאשם בעתיד מעיד כי הסיכון הנשקף ממנו עדיין קיים ולא פחת. הנאשם איננו מפיק לקחים ממעשיו הפסולים איננו נרתע ושב לבצע את אותן העבירות.

ב"כ הנאשם טען במסגרת הטענות לעונש כי העבירות הנוספות נעברו טרם חקיקתו ומשכך מדובר למעשה בהחלה רטרואקטיבית של סעיף זה.

דינה של טענה זו להידחות. בעפ"ת 39084-07-10 מוסא גאבר נ' מדינת ישראל מיום 6.9.2010 קבע בית המשפט המחוזי:

"קבלת הטענה תהפוך סעיף זה לסעיף ריק מתוכן למשך 10 שנים שלאחר חקיקת החוק, ולא לכך התכוון המחוקק. די בעבירה "השלישית במספר" המבוצעת לאחר מרץ 2008 על מנת להפעיל סעיף זה".

נוכח עונש הפסילה הארוך מצאתי לאזנו עם עונש מאסר מידתי. הדבר אף מתבקש נוכח עיקרון ההדרגתיות בענישה. כמו כן לקחתי בחשבון את המלצת שירות המבחן לפיה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא תביא להחמרה במצבו של הנאשם ולא תועיל להפחתת הסיכון בעניינו.

לחומרה התחשבתי בסמיכות העבירות, בחומרתן הסיכון העולה מהן, את עברו התעבורתי של הנאשם הכולל הרשעות בעבירות זהות, בכך שמדובר בפעם ה-13 בה הורשע בעבירה של נהיגה ללא רישיון ובפעם השלישית בה הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, בכך שמדובר בפקיעת רישיון של מספר שנים, בכך שהנאשם לא הסדיר רישיונו גם היום והסיכון שעדיין קיים ממנו, זאת בין היתר, בשל העובדה כי הנאשם לא עבר ולא עתיד לעבור הליך שיקומי בתחום



התעבורתי המאין את מסוכנותו בביצוע עבירות תעבורה.

לקולה התחשבתי בנסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שעלו בתסקיר שירות המבחן, בכך שהודה וחסך זמן שיפוטי ולקח אחריות על מעשיו.

בנוסף לקחתי בחשבון גם את עקרון ההדרגתיות בענישה.

בשל נסיבותיו האישיות של הנאשם וכי הוא אינו עובד ושוהה במאסר בגין ביצוע עבירה פלילית הטלתי על הנאשם קנס מופחת בנוסף להתחייבות כספית משמעותית למניעת הישנות עבירות דומות בעתיד.

אשר למצבו הבריאותי של הנאשם אעיר כי במסגרת הטיעונים לעונש הגישה ההגנה מסמך משנת 2018 ממנו עולה כי הנאשם עבר טיפולים כימותרפיים וכי מצבו הרפואי קשה. עם זאת, לא הוצג בפניי כל מסמך המעיד על מצבו הרפואי של הנאשם כיום.

לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 10 חודשים שתרוצה במצטבר לעונש המאסר אותו מרצה כיום הנאשם.

2. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט).

3. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים.

הנאשם פטור מהפקדת רישיון נהיגה. הפסילה תחושב מיום הפסילה עד תום ההליכים נגדו.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

4. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

5. תשלום קנס בסך 1,000 ₪, אשר ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, החל מיום 1.1.21.

6. התחייבות על סך של 8,000 ₪, לפיה לא יעבור על עבירות של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט) וזאת למשך שנתיים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ט אב תש"פ, 09 אוגוסט 2020, בנוכחות הצדדים.